

JEŽEK A LIDÉ

8.4.2017 10,17

I tuto pohádku mi vyprávěla babička. Sice ji dávno před ní sebral do sborníku Karel Jaromír Erben, ale moje babička mi ji vyprávěla trochu jinak. Pár detailů mi vypadlo, takže zas pro budoucí generace upozorňuji, že konec opravdu není pro děti. I když si myslím, že i mnozí dospělí s ním budou mít problém. A následně i se začátkem pohádky. Protože:

Byl jednou jeden ovocný sad. Byl na samotě a v sadu dělali dědeček a babička. Dělali na něm celý život a tak jim sad dával každým rokem jablíčka. A oni je dávali do dřevěných lísek, ty lísky zas do stodoly a sklepa a jablíčka, která se už nevešla ani do sklepa ani do stodoly, dali na hromadu na půdu.

A dědeček každou středu, pátek a sobotu vzal vůz, naložil jablíčka a jel je prodat na trh. A tak se jim oběma dobře dařilo. Až jednou se zas dědeček vracel z trhu a v pase mu zvonily dukáty za prodaná jablka. Projížděl zrovna dubovým temným lesem, když tu vidí u jednoho stromu přivázanou zbědovanou kozu. Byla vyhublá, na bocích měla krvavé šrámy, přední nohy se jí v kolenou třásly a růžky měla až u země, jakoby je nemohla unést. Tak se dědečkovi kozy zželelo, odvázal ji od stromu a dal ji na vůz. Když přijel domů, ukázal kozu babičce a oběma jim bylo ubohé kozy líto:

„Víš co, dědečku? Dáme ji na půdu, tam bude mít dost místa i dost jablíček, aby se najedla, a až se uzdraví, bude nám dávat mléko a my jí zase jablka a povede se nám moc dobře.“

A jak to babička řekla, tak to taky udělali. Koza na půdě

byla spokojená, měla co jíst a dědeček s babičkou se o ní pěkně starali. Až jednou, když už koza zesílila, šla babička po příkrých schodech na půdu pro jablka a najednou se na ní ze šera vyřítila příšera. Oči jí hořely, od huby šla pěna a rohy se kmitaly ze strany na stranu nad silnými spárky. A pak to divé stvoření zaryčelo hromovým mečivým hlasem:

Já koza rohatá,
do půl boku strakatá,
kdo sem přijde nahoru,
toho sežeru.

Babička se lekla a spadla ze schodů až do sednice. Zle se potloukla, začala plakat a volat dědečka. Ten za chvíli přiběhl, a když viděl, co se stalo, rozzlobil se, vzal vidle a že milou kozu vyžene. Sotva se mu ale hlava objevila na půdě, už už se na něj vrhlo to pekelné stvoření a trkalo a dupalo a funělo a pěna mu stříkala od huby. Dědeček leknutím ztratil vidle a se zaječením spadl z půdy, když ho koza nabodla na roky, shodila ho z půdy dolů a přitom ryčela:

Já koza rohatá,
do půl boku strakatá,
kdo sem přijde nahoru,
toho sežeru.

Dědeček s babičkou nemohli chodit, leželi dole v posteli a poslouchali, jak nad nimi tancuje koza samou radostí, že má vyhráno, a chroustá nahlas jejích jablka. Tak přemýšleli, kdo by jim mohl pomoci.

„Nedá se nic dělat, budu muset vyjet pro pomoc. Nebo nás ta koza dočista zabije,“ řekl dědeček, když se mu udělalo lépe, a vydal se do vsi. Když procházel zas lesem, najednou vidí medvěda, jak vyvrací statný dub. Tak se zaradoval a zavolal na něj. Medvěd se přikolébal, postavil se na zadní a povídá:

„Co si, dědečku, přeješ, že jsi tak smělý a oslovuješ nejsilnější zvíře na světě?“

„Ale, medvěde, já vím, že jsi nejsilnější na celém světě, proto tě prosím o pomoc. My jsme s babičkou vzali ze soucitu domů kozu, co ji někdo zbídačenou přivázal ke stromu. A dali jsme ji na půdu, aby se zotavila, ale jí se bezpracné bydlo tak zalíbilo, že nás teď nechce pustit na půdu. Babičku potrkala a mne shodila z půdy.“

Medvěd se udiveně posadil a povídá:

„Tak vy si nedokážete poradit s jednou hloupou kozou? Co jste to za lidi, že vás jedna jediná koza dokáže takhle děsit a terorizovat? No to bych se na to podíval, jdeme ji vyhnat já ji roztrhám a bude. A co mi za to dáš, když ji vyženu?“

„Dám ti jablek, kolik medvídku uneseš, jen mi od ní, prosím tě, pomoc.“

„Dobrá, to je dobrá odměna za službu,“ zabručel medvěd a tak vyrazili. Když došli k chaloupce, dědeček už volal na babičku, že vede siláka pomocníka, a medvěd se ani nerozpakoval a už se škrábal na půdu. Najednou něco zafunělo, zadupalo a medvěd uviděl strašnou tvář s rohama, namísto očí štěrbiny, z nosu té stvořice šla pára a než se stačil nadít, to stvoření mu vrazilo rohy pod bradu a trkalo, dupalo, funělo a přitom ječelo:

Já koza rohatá,
do půl boku strakatá,

kdo sem přijde nahoru,
toho sežeru.

Medvěd se lekl a jak se lekl, nabrala ho koza a shodila z půdy dolů. Medvěd spadl jak shnilá hruška a namlátil si všude kožich, a když viděl to divé stvoření nahoře v poklopu půdy, vyděsil se tak, že se ani nerozloučil a utekl do lesa. A koza nahoře zas funěla a dupala a nahlas chroupala jablíčka.

A tak se zas dědeček vydal do vsi pro pomoc, a jakmile došel do dubového lesa, potká švarného junáka. A povídá:

„Švarný junáku, ty jsi tak silný a určitě jdeš ze zkušené, takže jsi byl ve světě a všechno víš. My máme na půdě kozu zlou rohatou a nemůžeme se jí zbavit.“

„Ale dědečku, vy se nedokážete zbavit jedné jediné kozy? To mi nepovídejte. To je přece jednoduché.“

„Jen nepovídej, medvěd to zkoušel, ale nepochodil a utekl.“

„Medvěd má jen svaly, ale já mám i chytrost. Tak pojdte, já vás té kozy zbavím. Ale co za to? Zadarmo zpívá jenom ptactvo nebeské. Co, dědečku?“

„No, junáku, my máme na půdě jablíček, že ti jich dám, kolik uneseš, jen nás té kozy zbav.“

„Kolik unesu, povídáš, i když to bude velký pytel?“

„Junáku, i dva, ať máš v každé ruce jeden, jen nás té kozy zbav.“

Když přišli do chaloupky, na střechu začaly dopadat první velké kapky deště. Z dálky zahřmělo. Junák si sundal kamizolu a začal se škrábat po schodech na půdu. Najednou se poklop na půdu otevřel prudkou ranou a přítmí na půdě prořízl blesk. A junák na krátký okamžik zahlédl v záblesku světla děsivé stvoření. Mělo rudé oči, rudou pěnu u huby, dva rohy

a neskutečně smrdutý dech. To je čert! To je určitě čert a vezme ho sebou do pekla. Stvoření junáka nabralo na rohy, shodilo ho z půdy a přitom ryčelo:

„Já koza rohatá
do půl boku strakatá,
kdo sem přijde nahoru,
toho sežeru.“

„To není žádná koza, to je čert,“ křičel junák a ani si kamizolu nevzal, utíkal do lijáku, jako by mu za patami hořelo. A pryč od sadu i babičky a dědečka, jen aby byl co nejdál od toho čerta.

A tak zas babička a dědeček strávili noc v hrůze, kdy koza sejde dolů a sežere je. A zas poslouchali, jak koza radostí tancuje a nahlas chroupá jablíčka.

„Nedá se nic dělat, dědečku, musíš sehnat pomoc,“ šeptala ráno babička dědečkovi. Ten se sotva belhal, ale pro pomoc musel. A tak vyrazil, když hned za humny potká ježka. A ježek mu povídá:

„Tak jsem slyšel, že máš problém s kozou?“

„To se ví, že mám,“ přitakal dědeček a odvyprávěl ježkovi celý příběh.

„A nevíš o někom, ježečku, kdo by nám mohl pomoci?“

„No o někom bych věděl, ale co za to?“ opáčil ježek.

„Ježečku, tomu, kdo nás zbaví té zlé rohaté kozy, dáme tolik jablíček, co dokáže unést.“

„Povídáš tolik jablek, co dokáže unést? Já musím živit velkou rodinu, nějaké to jablko by se nám opravdu hodilo, co kdybych zkusil kozu vyhnat sám?“

„Ale ježečku, medvěd to zkoušel a nepochodil, junák to zkoušel a nepochodil, a ty, takový malý drobeček, jak ty by sis

poradil s takovou zlou kozou?“

„Jen mě vyzkoušej a nezapomeň, cos slíbil.“

A dědeček si myslel, co takový drobeček asi dokáže, a mávnul rukou:

„No tak pojd.“ A oba vyšli zpět k chaloupce.

Babička se divila, že je už zpátky, a když viděla, koho vede s sebou, spustila:

„Ty dědku bláznivá, to se nedivím, že ani kozu nedokážeš z půdy dostat, když mi sem vodiš takovou drobotinu.“ A láteřila dál. Ale ježek si jí nevšimal a pomalu lezl schůdek po schůdku. Ani si nevšimal, jak chabě ho dědeček brání. Najednou se nad ním otevřel poklop a zle na něj zahlíželo divé stvoření:

Já koza rohatá,
do půl boku strakatá,
kdo sem přijde nahoru,
toho sežeru.

„Ale klidně , jen si mě sežer, co já mám ze života? Celý den se honím, abych sehnal pro rodinu obživu, tady dědeček s babičkou mne považují za podvodníka a slabocha a kdejaká koza na mne ječí naprosté nesmysly. Z toho by se jeden už zbláznil. Tak jestli to dokážeš, tak si posluž.“ A s těmi slovy vylezl ježek až nahoru na půdu. A koza sinalá vzteky zadupala a rozběhla se, že ježka nabere na rohy. Ježek se ale stočil do klubíčka a jak ho chtěla koza nabrat na rohy, které byly moc daleko od sebe, takže ježek akorát propadl mezi nimi a zabodl své bodlinky do kozího čela. Koza zaječela a zadupala. A nabrala ježka na rohy znovu. A zas ta palčivá bolest mezi očima. A znovu a znovu. Koza začala naříkat, toho hned ježek využil a válel se jí po zádech, až koza nevěděla

kudy kam a pološílená bolestí a strachem utekla z pudy, rozrazila dveře a utíkala pryč, hlavně daleko od dědečka a babičky a toho strašného malého stvoření, co ji tak bodalo. A ježek se pevně držel a každým skokem kozu bodal víc a víc.

Když se druhý den ježek nevracel, zamnuli si dědeček a babička rukama, že na tom přece jen vydělali, že se kozy zbavili a ježkovi nemusí nic platit. A tak za týden na celou příhodu skoro zapomněli, když tu - kde se vzal, tu se vzal -objevil se ježek a že si tedy jde vyzvednout odměnu.

Babička se ošívala, dědeček se ošíval. A kolik jablek jako že si ježeček přišel vzít?

„Přišel jsem si, dědečku a babičko, pro svou odměnu, co jste slíbili. Řekli jste, že tolik, kolik unesu. I třeba dva pytle. I víc. Jste říkali a sliboval, když jste měli kozu nad hlavou.“

„No dobře, babičko, musíme mu tu odměnu dát. Ale nechtěl bys něco jiného?“

„Ale dědečku, nech ho,“ mrkala babička šibalsky na dědečka,“ kolik asi si takový malý drobeček může odnést? Jen ho nech, běž, ježečku, jen běž, a vem si, co pobereš.“

A tak ježek vlezl na pudu a válel se tam a funěl tak dlouho, až na svoje bodlinky napíchal všechny všecičky jablka, co na půdě po zlé koze zbyly. Nezůstalo tam ani jediné. A ježeček se pomalu sunul s ohromnou hromadou jablek na zádech.

Dědeček jen pokrčil rameny a povídá:

„Ale zbavil nás zlé kozy a my jsme dali slovo. A slovo se má držet.

Než dáš slovo, tak se tuž,
když dáš slovo, tak mu služ.“

A díval se, jak si ježek odnáší celou jejich zásobu jablek z pudy. Vždyť mají ještě jablek dost ve sklepě a ve stodole.

A NYNÍ KONEC, KTERÝ BY MĚLY SLYŠET AŽ STARŠÍ DĚTI

„No to snad není možné, on nám vzal všechna jablíčka, dědečku,“ a babička byla bílá závistí a nepřejícností,“ to snad i ta koza byla lepší, něco by nám nakonec po ní zůstalo, podívej se na ježka.“

„Ale, babičko, jak jsem říkal, dali jsme mu přece slovo.“

„Slovo, slovo, a jaké? Kde to má napsané a kdo mu to dosvědčí? Nikdo.“

„Ale babičko, vždyť jsme ho požádali o pomoc my.“

„No právě, je to nemocné zvíře. Kdo to kdy viděl, aby ježek mluvil a kradl jablka.“ A s těmi slovy odběhla k telefonu. Zavolala záchrannou stanici zvířat, že se ježek asi nakazil vzteklinou, ať si pro něj přijedou. A tak za chvíli ze vsi přijelo auto a milého ježka i s jeho rodinou strčilo do klecí a odvezlo na záchrannou stanici do karantény. A babička tleskala rukama, protože jí zbyla celá hromada jablíček:

„Tak my si zase ta jablíčka vezmeme zpátky, že, pane doktore?“

„Ale to zas, milá paní, nejde, to ovoce přišlo do styku s kontaminovaným zvířetem a musí se odvézt a bezpečně zlikvidovat, aby se nákaza nešířila. A mimochodem, chlapi, naložte všechno ovoce a zeleninu, co tady kde mají. Ten ježek, jak jsem pochopil z jejich šíleného yvprávění, byl tady někde místní, takže i to, co mají ve stodole a ve sklepě je určitě kontaminováno a musí se zlikvidovat. A tyhle dva tu hlídejte, protože, když někdo vykládá, že tu měl divokou kozu, která mluví ve verších, kterou nedostal ani medvěd, kteří tu nežijí, a navíc taky mluvil. A pak melou, že takovou kozu nedostane ani nějaký sportovec, co jde

kolem, tak jsou buď řádně pod vlivem psychotropních látek, a pak jsou zralí pro policii, nebo jsou už od ježka nakaženi vzteklinou a mají delirium.“

„Náčelníku, sanitka už jede. Snad jsou jen zhulení. Tady kdekdo pěstuje trávu, vždyť to znáte.“

„Ba ne, kolego, já si myslím, že jsme tu nákazu u nich stihli už pozdě. Vzteklna se těžko léčí. Tohle bude nadlouho. A pokud se vyléčí, už vzhledem ke svému věku budou muset být v domově důchodců. Tady už kvůli hygieně a možnosti nákazy žít nebudou moct.“

A tak dědeček, babička i ježek s rodinou viděli naposled rodný sad a louky kolem. Takže se ani nedozvěděli, že po pár měsících od jejich převozu do nemocnice koupil chátrající sad i s nemovitostí v holandské dražbě na úhradu dluhů spojených s hospitalizací lékař hygienické služby.

A jak to bylo s kozou? Ta se zas sešlehala proutím z ostružin. Uvázala se u stromu a začala hrát roztřesenou a ubohou. Konec konců, zatím to byl nejlepší způsob, jak se pořádně najíst a slušně bydlet. Nic jiného neuměla a už ji ani nic jiného nenapadlo.